



Overgang til Norsk Pasientskadeerstatning (NPE):

Litt dyrere, ellers som før

De fleste tannleger vil ikke merke noen forskjell mellom ny og gammel forsikringsordning. Annet enn at den nye ordningen er dyrere. For pasientene er forandringen til det bedre.

Erling B. Breivik er administrerende direktør i Norsk Pasientskadeerstatning, som i disse dager forhandler med NTF om en kollektiv avtale. Den vil etter alle solemerker komme i orden. Det vil innebære at tannlegene får en regning fra NTF på tilskuddet de skal betale til NPE, på samme måte som de til og med inneværende år har fått regning fra NTF på forsikringspremien for ansvarsforsikringen man hadde gjennom selskapet Vital.

Politisk beslutning til beste for pasientene

– Hvorfor er det blitt slik at privatpraktiserende tannleger må gå over fra å ha individuell ansvarsforsikring til at virksomheten betaler tilskudd til NPE?

– Årsaken er at man lenge har sett behovet for, og at det like lenge har vært et politisk ønske om, at alle pasienter skal ha like rettigheter når det gjelder skader og skadeerstatning, enten de er behandlet i offentlig eller privat sektor av helsevesenet. Det ble vedtatt og iverksatt en lov om dette allerede i 2003, med bestemmelser også for privat sektor. Men det skar seg med forsikringsselskapene som skulle dekke de private. Selskapene godtok ikke vilkårene. Området var for lite, og risikoen for stor og ubalansert. Det var for få premiekroner å fordele på risikoen, ble det sagt. Dessuten var det slik at NPE skulle være saksbehandler, og det ville ikke forsikringsselskapene. Dermed ble det omgjort, og selskapene skulle få behandle selv. Likevel sa de nei, for annen gang. Med det fantes det



Administrerende direktør Erling B. Breivik i Norsk Pasientskadeerstatning innlemmer privat sektor fra og med 1. januar 2009, og sier at tannlegene ikke kommer til å merke særlig forskjell.

ingen annen løsning enn at NPE overtar hele ansvaret, slik vi nå gjør fra og med 1. januar 2009.

Lite forandring for tannlegene

Forandringen ligger i at den personlige forsikringsplikten bortfaller fra og med 1. januar 2009, og blir erstattet av virksomhetens plikt til å melde seg til NPE og betale tilskudd for alt autorisert helsepersonell. Mest sannsynlig vil det bli slik at medlemmer av Tannlegeforeningen får en faktura fra foreningen, slik de også fikk da foreningen hadde kollektiv avtale med Vital. Hvis det mot formodning ikke skulle bli enighet om en kollektiv avtale, vil hver enkelt virksomhet måtte melde direkte til NPE og få en faktura på tilskuddet derfra. Slik vil det uansett være for tannleger som ikke er medlemmer av NTF.

Tilskuddets størrelse er 3 900 kroner for vanlig tannlege, 6 500 for tannleger som arbeider innen oral kirurgi og

oral medisin og innen oral protetikk og implantater. For tannpleiere og autoriserte tannhelsesekretærer er tilskuddet 400 kroner i året.

Fristen for å melde inn til NPE er satt til 1. juni 2009. Fra og med 2010 vil fristen være 1. februar hvert år. Det vil være mulig å melde elektronisk via NPEs nettside. Derfra kan det også lastes ned et skjema som kan fylles ut og sendes inn, dersom det er ønskelig å gjøre det på den måten. Det åpnes for elektronisk melding fra og med 1. mars 2009.

– Noen tannleger har allerede tatt kontakt med oss fordi de ønsker å melde inn allerede nå. Det jeg vil si til dem og alle andre er at de må følge med på nettstedet til egen forening for å få med seg når det inngås en kollektiv avtale. Når den er på plass, bortfaller kravet om at virksomheten melder til oss. Bortsett fra for de som ikke er medlemmer av Tannlegeforeningen. For dem gjelder fortsatt meldeplikten

og fristen 1. juni 2009. Medlemmer av foreningen kan bare vente på faktura fra Tannlegeforeningen, slik de alltid har vært vant til.

Tilskuddet kan bli lavere, eller høyere

– Hva vil tilskuddet som tannlegene betaler, dekke?

– Tilskuddet fra de private skal dekke alle kostnader knyttet til private helseskader, det vil si erstatninger til pasientene pluss det det koster å drive NPE og ankeinstansen. En forskjell fra tidligere, er at i motsetning til forsikringssselskapene, er det ikke krav om at NPE skal drive med overskudd. Vi skal gå i null. Det vil si at tilskuddene innbetalt for ett år skal dekke alle skader som hører til det året. Men da må jeg legge til at det tar lang tid før alle skader er meldt til oss og ferdigbehandlet. Etter ti år er imidlertid 90 prosent av skadene tilhørende det året oppgjort, men vi lukker ikke årgangen før etter 20 år.

– Skal tannlegene være med å betale for erstatninger til hele privat sektor, eller har dere et eget regnskap for tannlegene?

– Det vil nå bygges opp et eget fond for hele privat sektor. Pengene settes på en rentebærende konto i Norges Bank. Sikker og traust finansforvaltning, med andre ord, og rentene tilhører privat sektor. Vi antar at fondet for hele privat sektor vil vokse til rundt 200 millioner kroner.

Det opprettes altså ikke et eget fond for tannleger eller tannhelsesaker, men over tid skal også tannhelseregnskapet gå i null. Det vil si at tilskuddene fra tannhelsesektoren vil kunne justeres ned, dersom det viser seg at erstatningssummene ikke blir så høye som vi tar høyde for i utgangspunktet.

– Hvorfor er tilskuddene til NPE høyere enn forsikringspremien tannlegene er vant til å betale?

– Grunnen til at tilskuddene vi starter med er høyere enn tannlegene er vant til å betale i forsikringspremie, er at vi erfaringsmessig vet at det er lettere for pasienter å melde skader til oss enn direkte til sin behandler. Samtidig som terskelen for å melde er lavere, er det også noe lettere å få erstatning gjennom vårt system. Dermed trenger



Norsk pasientskadeerstatning

vi noe høyere inntekter enn forsikringssselskapene, selv om vi ikke, som dem, skal gå med overskudd. Pengene kommer altså pasientene til gode.

– Hvorfor er det lettere å få erstatning av NPE enn av et forsikringssselskap?

– Vi leter ikke etter skyld, men spør om det foreligger en svikt i helsetjenesten. Det må ikke være begått en personlig feil av noen enkelt behandler for at pasienten skal få erstatning gjennom NPE. Vi erstatter også der det foreligger det vi kaller systemfeil, eller rutinesvikt. Det er ofte så mange involvert i behandlingen av en enkelt pasient at slike systemfeil forekommer nokså hyppig. Dessuten er regelen at pasienten må melde skaden innen tre år etter at man har fått kunnskap om at man er skadet. Det kan med andre ord gå flere år etter at man er behandlet før man melder til oss, rett og slett fordi det ofte tar lang tid å få kunnskap om en skade. Ikke dermed sagt at tannhelseskadene vil være av en slik art som jeg her beskriver. Men nå skal vi samle erfaringer og danne oss et bilde. Dette er et nytt fagområde for oss.

– Har dere ansatt noen med tannhelsefaglig kompetanse?

– Vi har ikke ansatt noen foreløpig. Vanligvis ansetter vi i deltidsstilling, eller vi knytter til oss konsulenter på mer eller mindre fast basis, avhengig av hvor mange saker det er innenfor det enkelte medisinske område. Utredningen av de faghelsemessige sidene av saker er en viktig del av vårt vurderingsarbeid, som alltid kommer først. Jussen er noe vi legger til etterpå.

Stor del av liten privat sektor

NPE behandler rundt 3 500 skader fra offentlig sektor i året, og utbetalte i 2008 650 millioner kroner, pluss 40 millioner i legemiddelskader. Fra privat sektor regner de, etter et usikkert anslag, med mellom 200 og 500 skader i året. Et lite antall i den store sammenheng.

– Antallsmessig innebærer privat sektor ingen stor utfordring for organisasjonen. Utfordringen ligger i de nye fagområdene. Når det gjelder privat sektor, tannhelse og autorisert personell, er vi kommet til 2 900 tannleger. Regner vi med alle, altså tannleger pluss tannhelsesekretærer, tannpleiere og tannteknikere, er antallet 4 900. Det vil si at tannhelse utgjør 30 prosent av det totale antallet på 17 000 personer i privat sektor. Tilskuddet tannhelsesektoren skal betale, utgjør en tredel, eller 33,6 prosent av det totale tilskuddet privat sektor skal betale. Om dette skal justeres eller ikke, og hvilken vei, får vi vite mer om når fasiten kommer inn.

– Dere forholder dere bare til autorisert helsepersonell. Hvordan blir det da med dekning for uautoriserte tannhelsesekretærer?

– De regnes som hjelpere og dekkes gjennom tannlegen de arbeider for. Tannlegen er den ansvarlige, og gjennom tilskuddet tannlegen betaler til oss er sekretæren også dekket. For autorisert tannhelsesekretær og tannpleier betales det et eget tilskudd på 400 kroner i året.

Erling B. Breivik gjentar oppfordringen om å følge med på www.tannlegeforeningen.no og www.npe.no for å få med seg siste nytt om når det inngås kollektiv avtale mellom NTF og NPE. Når den er på plass, trenger ingen forningsmedlemmer å tenke på å melde noen ting til NPE. Ikke-medlemmer av NTF må imidlertid melde til NPE innen 1. juni 2009.

Han legger også til at tannleger som opplever at pasienter som mener de er skadet, og som retter erstatningskrav direkte til dem, skal ta kontakt med NPE straks. Hvis tannlegen vil, overtar NPE saksbehandlingen, også der det rettes direkte krav mot tannlegen.

På spørsmål om han synes Norsk pasientskadeerstatning representerer en god ordning, svarer Erling B. Breivik at ordningen, som for øvrig er lik i alle nordiske land, men som ikke finnes andre steder i verden, er god, både for pasienter, helsepersonell og samfunnet som helhet.

Tekst og foto: Ellen Beate Dyvi